

RUDAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA Stev. 14 — Cena 10 din
RUDNIKA LIGNITA VELENJE 31. OKTOBRA 1961

DAN MRTVIH

Ob poti mi obstane pogled na granitnem kosu kamna, pripeljanega na to mesto tam nekje izpod Pohorja. Vkllesane črke na tem preprostem spomeniku nas spominjajo, da je v letih groze in terorja na tem mestu ugasnilo življenje človeka, ki je bolj ljubil svobodo kot svojo lastno mladost. Nehote uhajajo misli nazaj v čase, ko je še dihala to mlado življenje, ki živi danes še v granitnem napisu, v naših srcih, v našem spominu. Za nas ni važno, kdo je bil in od kod je prišel. Bil je človek, ki ni trpel nasilja tujca in njegove krivice. Tisoče in tisoče je mest po naši domovini, kjer bi lahko posejali takšne spominske kamne, vsa naša zemlja je pregneta z ljubeznijo teh ljudi, napojena z njihovo krvjo in znojem.

Pred 16. leti na Čukarici pri Beogradu: V sivo meglo nad mestom se meša dim s pogorišč, begunci se plaho vračajo v razrušene domove. Iz Srema se sliši zamolklo grmenje topov. Stal sem ob odprtem množičnem grobu, v katerega so polagali mrtve borce. Otrpla trupla rdečearmejcev, pomešana med nekdanje borce brigad oseh jugoslovanskih narodnosti.

Sprehajam se v mislih v parku sedanje bolnice v Begunjah, v Grapi. Ista slika! V sveti borbi so polagali na oltar nove domovine hčere in sinovi najlepše, kar so imeli: svoja mlada življenja. Naj bo svetel njihov spomin, v teh dneh še posebej!

Pohorje, Kočevski Rog, Urh, Frankolovo, Žirovnica, Jasenovac, Banjica, Dachau, Auschwitz — to so danes granitni spomeniki, ob katerih se v teh dneh zadržujejo naše misli, ob katerih prižigamo lučke med cvetne grede ob hvaležnem spominu nad njihovo žrtvijo. Koliko življenj je bilo treba, koliko gorja in materialnih žrtev, da je človeštvo doseglo osnovne pravice, da lahko v miru gradi in v miru uživa sad svojega dela. Od vseh žrtev pa so najdragocenejša življenja, ko človek žrtvuje vse in za vedno, kar premore.

Danes rastejo novi spomeniki groze, nasilja in človeškega brezumja: Berlin, Alžir, Afrika, Indokina itd. Kot mōra visi v zraku hidrogenska bomba, ki širi okoli zemeljske oble smrtonosno žarčenje in čaka samo še na kratek ukaz, da spremeni ves svet v prah in pepel. Nervoja hladne vojne in zastraševanje razprezata svoje niti kot pajek in v njej slutnjo nove vojne — še bolj grozne in še bolj krvave. Mar res ni mogoče živeti v mirnem delu samo zaradi tehničnih uspehov? Mar res ni mogoče tehničnih uspehov usmeriti v konstrukcijsko smer, ki bo vsem narodom v korist in blagostanje, ne pa v škodo in pogin?

V teh dneh, ko nam je spomin na mrtve tako blizu, ko polagamo vence cvetja na njihove grobove in medle lučke obsevajo granitne spomenike, želimo, da njihove žrtve niso bile zaman. Njihove kosti, posejane po vseh delih sveta, obhajajo danes svoj tihi praznik in obsojajo vse tiste, ki so bili ali ki bi bili v bodoče krivi v njihovih obtožbah. Milijoni mrtvih danes v nemi grozi obtožujejo svoje krivce in to milijoni so nam strahoten spomenik še hujšega razdejanja, ki nam preti, če narodi dvajsetega stoletja ne bodo našli mirnega medsebojnega sožitja.

Seja upravnega odbora

Na svoji 14. redni seji 19. oktobra 1961 je UO obravnaval osnutek osnovnih smernic za sestavo pravilnika o delitvi osebnega dohodka. Po živahni diskusiji, v kateri so pretresali zlasti prednosti novega plačnega sistema napram staremu in njegove specifičnosti v rudarstvu in našem podjetju, je UO te osnovne smernice osvojil in sprejel sklep, da se z njimi seznanijo delovni kolektivi, potem pa se naj z upoštevanjem pripomb kolektiva pristopi k izdelavi osnutka pravilnika. UO je tudi imenoval komisije za opise in ocenitev delovnih mest in postavil rok za dovršitev opisov do 1. novembra in ocenitev do 20. novembra.

Upravni odbor je tudi sprejel pravilnik o delitvi deputatnega premoaga. Izhajajoč iz stališča, da gre za naturalno dajatev s posebnim namenom — pomagati delavcem našega rudnika pri nabavi in stroških kurjave — je ostala delitev po dru-

žinskem statusu tako, da prejme poročen član kolektiva ves deputat (5400 kg), neporočen pa polovico. O podrobnostih pravilnika o delitvi deputatnega premoaga vas bomo seznanili v prihodnji številki.

Potem je upravni odbor obravnaval pritožbe, ki so jih zoper odpoved delovnega razmerja vložili Jakob Kohec, Avgust Oprešnik, Peter Đukić in Alojz Cvikl. UO je pritožbe prvi treh zavrnil in potrdil odpoved delovnega razmerja, upošteval pa je okolnost, da so se za Alojza Cvikla zavzeli delavci njegove ožje delovne skupine, ki navajajo, da je Cvikl na samem delovnem mestu dober delavec in tudi, da v podjetju ni napravil v zadnjem času nobenega disciplinskega prekrška — niti »plavega«. Zato je UO odpoved razveljavil s pripombo, da se naj v vsakem nadaljnjem primeru udeležbe pri pretepu, »plavega« ali druge nediscipliniranosti tega delavca odpusti.

Letna konferenca rudniške mladine

Pred dnevi je bila v dvorani delavskega sveta na direkciji mladinska letna konferenca. Za to konferenco je bilo mnogo zanimanja med člani kolektiva. Vendar med samimi mladinci ni bilo takšnega odziva kot smo pričakovali.

Konferenci so prisostvovali številni predstavniki družbenih in političnih organizacij. Dvorana ni bila popolnoma zasedena, ker se mladinci s popoldanske tretjine konference niso mogli udeležiti. Kljub temu je bila diskusija po predsednikovem izčrpnem poročilu precej živahna. Diskutiralo se je o najosnovnejših problemih naše organizacije.

Med konferenco nas je obiskala sindikalna delegacija iz Avstralije, ki smo jo navdušeno pozdravili. Vodja delegacije se je zahvalil za tople sprejem in se obenem pohvalno izrazil o naši konferenci ter o našem lepem Velenju.

Iz referata in diskusije smo povzeli sklepe, ki naj bi bili vodilo za delo naše mladine v prihodnjem obdobju. Predvsem mora novi komite, ki je bil izvoljen na tej konferenci zastaviti vse sile, da organizacijo čimbolj utrdi. V prihodnjem obdobju mora posvetiti največ pozornosti vključevanju novih članov v mladinsko organizacijo. Idejno politično delo je za mladino zelo važno. Zato bo treba organizirati več tečajev, seminarjev ter predavanj o vlogi ljudske mladine v našem družbenem sistemu, o eko-

nomski politiki, o problemih proizvodnje in podobno.

Več skrbi bo v prihodnje treba posvetiti kulturnemu ter športnemu življenju naših mladincev. V okviru naše organizacije naj se v povezavi s Svobodo oziroma Partizanom organizirajo potrebne sekcije — kulturne in športne, ki bi razgibale delovanje mladine na tem področju. Tudi za zabavno življenje mladincev moramo poskrbeti. Naš komite naj stopi v stik z vodstvom Svobode in se dogovori o možnosti organiziranja plesnih vaj oziroma mladinskega plesa.

Ena najvažnejših nalog bodočega komiteja je ustanovitev kluba mladih proizvajalcev. Ta naj zbere okrog sebe vse mlade strokovnjake, kakor tudi vse tiste mladince, ki čutijo veselje do dela v klubu. Z ozirom na trenutno situacijo proizvodnje v našem podjetju je nujno, da se klub mladih proizvajalcev čimprej ustanovi in prične z delom. Novi komite naj se pripravi na volitve v samoupravne organe, ki bodo prihodnje leto.

Kandidira naj čimveč mladincev, in to takih, ki so dorasli delu v samoupravnih organih. V bodoče mora biti komite v čim ožji povezavi z vsemi političnimi organizacijami.

V najbližji prihodnosti naj novo vodstvo skliče občasno konferenco v povezavi z vsemi političnimi organizacijami, na kateri naj se postavijo konkretne in jasne smernice za delo v bodoče.

P. F.

Uvajanje učencev IRŠ v rudarski poklic

Velenjski rudnik se vedno bolj razvija. Vzporedno z razvojem raste tudi proizvodnja. Zato bo primanjkovalo vedno več delovne sile in to kvalificirane (rudarjev-kopačev). To pomanjkanje bo delno krila današnja IRŠ. V kratkih vrsticah vam bom opisal uvajanje gojencev te šole v rudarski poklic in to pri praktičnem pouku.

Učence, ki se vpišejo v to šolo, je treba najprej zdravniško pregledati, kajti le dobro razvit in zdrav človek bo lahko kljuboval vsem težkočam in problemom, ki se bo srečeval z njimi pri opravljanju tega težkega, a častnega poklica.

Učenci pričnejo s praktičnim poukom takoj ob pričetku šolskega leta, in sicer 3 dni v tednu po 6 ur. Učenci II. in III. letnika pa imajo praktični pouk 4 dni v tednu (III. letnik ima povečan delovni čas na 7 ur). Prvo polovico šolskega leta se spoznavajo z osnovnimi deli rudarja v za to pripravljeni »tesarski delavnici« pod vodstvom starejših kopačev — mojstrov. Upravljajo tudi dela v zunanjih delavnicah na posameznih obratih.

V drugi polovici šolskega leta pa se že po skupinah razdelijo v jamske delavnice, kasneje pa na tesarbo jamskih prostorov in zidanje. Tu si pridobijo znanje iz zunanjih delavnic izpopolnijo še z znanjem, ki je neposredno potrebno za našega rudarja.

Za njih je potrebno, da poznajo vse stroje in naprave, s katerimi bodo imeli kasneje opravka. Posebno pa zato, ker pri nas vedno bolj mehaniziramo naše odkope in priprave.

Med vsemi temi deli pa se nenehno opozarjajo in poučujejo o vseh nevarnostih in nevarnostih, ki bi se lahko pri teh delih pripetile.

Vsa dela, ki sem jih naštel, pridejo v poštev v I. letniku. V II. in III. letniku pa se učence že uvaja na pridobivanje premoaga in to najprej na pripravah, ki so zadnja stopnica k našim odkonom, iz katerih v glavnem pridobivamo naše dragoceno črno zlato.

Da omenim še pridnost in marljivost naših učencev, ki pod vodstvom mojstrov dosegaajo poleg kvalitete dela, upoštevanja vseh varnostnih predpisov, tudi zelo dobre delovne uspehe.

Mislím, da bodo s tem tudi naši učenci poleg svojih starejših rudarjev veliko doprinesli k izpolnitvi našega letnega plana.

O. V.

Kri rešuje življenja

2., 3. in 4. novembra bo prispela v Velenje ekipa transfuzijskega zavoda iz Ljubljane in vršila odvzem krvi v Industrijski rudarski šoli verjetno skozi ves dan.

Doumeti pomen te akcije se pravi, dobro poznati vlogo krvi v našem telesu. Kri je organ, ki je nenadomestljiv, da se nadomestiti le s krvjo. Dati kri, se pravi, dati del sebe svojemu bližnjemu: materi na porodu, ponesrečencu v jami ali na cesti, bolniku, otročičku in vsem, ki jim je potrebna. Vsi ti nesrečniki trkajo na tvojo zavest! Jim boš odrekel? V naših družbenih odnosih ima stvar še globlji pomen. Kri daš po lastni presoji iz globoke zavesti in humanizma, ki je rezultat pridobljenega občutka za skupnost in sočloveka. Nikoli ne veš, kdaj boš potreboval kri. Statistično je ugotovljeno, da prejme vsak človek povprečno enkrat v življenju transfuzijo krvi! Zgodilo se je že nešteto krat, da je tvojo kri že čez nekaj dni potreboval kdo od domačih in tako si na dokaj drastični način spoznal pomen krvi, ker se te je drama neposredno dotaknila. Bilo bi pa spet narobe, če bi dal kri iz

golega strahu in ne iz prepričanja in dobrote. Število krvodajalcev je pri nas merilo za stopnjo socialistične zavesti. Zgledujmo se po naših predstojnikih, ki gredo vsako leto prvi na odvzem in so nam tako svetel zgled tovarištva, plemenitosti in vseh omenjenih vrlin.

Vsak, ki se je odločil podariti svojo kri, naj bo brez skrbi za svoje zdravje! Da se mogoče le ne bi izvršil odvzem kakšnemu bolnemu, je vsak temeljito pregledan po specialistih in ima tako tudi praktično korist v tem smislu. Mlajšim od osemnajst in starejšim od šestdeset let se ne odvzema kri iz razumljivih razlogov. Količina, ki se odvzame, je tako majhna, da popolnoma nič ne škoduje organizmu. Običajno tudi ni nobenih nevšečnih pojavov po odvzemu, vendar je le bolje, da se potem ne dela pri nevarnih strojih, šofira in podobno, ker na nekatere že sam pogled na iglo močno vpliva. Pred odvzemu ni potrebno biti tešč, temveč se je le treba vzdržati mastnih jedi ta dan. Po odvzemu dobi vsak krvodajalec malico ter lično značko krvodajalca, ki mu je lahko v ponos. Šest in desetkratni darovalci pa prejmejo srebrne oziroma zlate značke za svojo plemenitost in vzvišeno dejanje.

Naj nobeden ne zavrne tovarišev, ki bodo popisovali krvodajalce, naj se podpiše z velikimi črkami in naj bo ponosen, da je tudi on postal darovalec najdragocenejšega.

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI!

VAŠA KRI JE ZDRAVILO, KI JO NE MORE NADOMESTITI NOBEN TOVARNIŠKI IZDELEK. S KRVJO, KI JO DARUJETE, DAJETE ZDRAVNIKOM V ROKE DRAGOCENO ZDRAVILO, BREZ KATEREGA NE SME BITI NOBENA BOLNIŠNICA. — KRI JE ZDRAVILO, KI REŠUJE ŽIVLJENJA! MORDA BO KRI, KI JO DARUJEŠ DANES, ŽE JUTRI REŠILA TEBE!

JUGOSLOVANSKI RDEČI KRIŽ

Izpolni
svojo
dolžnost

Mestni odbor RK Velenje obvešča vse prebivalce Velenja, da bo odvzem krvi dne 2., 3. in 4. novembra 1961 v prostorih Industrijske rudarske šole v Velenju.

Delo in rezultati ekonomskih enot

V našem podjetju smo v drugem polletju 1961 pristopili k nadaljevanju decentralizacije z namenom, da se gospodarjenje, tako v pogledu delavskega samoupravljanja, kakor v pogledu vseh ekonomskih činiteljev čim bolj približa našemu neposrednemu proizvajalcu. To približanje gospodarjenja ima namen vzbuditi v našem proizvajalcu — slehernemu delavcu zanimanje za organizacijo dela, za doseganje proizvodnje, za dejanske stroške in končno za rezultat njegovega dela.

Ker prav naše podjetje spada med večja podjetja, ki se poleg osnovne dejavnosti proizvodnje premoga bavi še z vrsto drugih dejavnosti in to v večjem obsegu, je nujno, da se te ekonomske enote organizirajo tako, da zajamejo vse te dejavnosti in osnovno proizvodnjo.

Odločili smo se za postopno decentralizacijo, ker je potrebno za tako organizacijo urediti in razčleniti vse dosedanje podatke o doseganju obsega proizvodnje in storitev zaradi pravilne postavitve finančnih pokazateljev, v odnosu nasproti drugim ekonomskim enotam oz. rudniku kot celoti.

Ena najvažnejših nalog je delitev celotnega podjetja na ekonomske enote, ki morajo biti organizirane v takem obsegu, da se proizvajalec — delavec oz. njegov uspeh ne porazgubi v velikosti te enote in da je njegovo mesto vidno in opazno v celotnem sistemu delovanja ekonomskih enot.

Delitev mora biti izvršena v tehničnem in finančnem pogledu z vsemi potrebnimi sredstvi za proizvodnjo ali opravljanje uslug. Nujna je izdelava proizvodnega in gospodarsko-finančnega plana za posamezne ekonomske enote. Ti plani pa morajo biti vsklajeni s finančnim planom podjetja kot celota in tudi v celoti upoštevati osnovna določila družbenega plana gospodarske organizacije. Ti gospodarsko-finančni plani ekonomskih enot morajo točneje in konkretnije zajemati vse pogoje dela in poslovanja posameznih služb na popolnejši in najbolj realni podlagi ob dosedanjih pogojih dela. Vsako odstopanje lahko vodi do nenormalnih pogojev in do ustvaritve nesorazmerja na celotni rezultat podjetja. V planu morajo biti urejeni tudi vsi medsebojni odnosi med ekonomskimi enotami in splošno upravo.

Organizacijske in gospodarsko-finančne piane posameznih ekonomskih enot morajo sprejeti vsi orga-

ni upravljanja ter ves kolektiv, ker na podlagi potrditve ta plan postane določena obveza in ima vso zakonito podlago.

Ob svojem poslovanju morajo ekonomske enote obvezno polagati obračun o doseženi proizvodnji in obsegu uslug, o doseženih dohodkih in stroških ter končno o doseženem rezultatu poslovanja. V ta namen so že formirana posebna knjigovodstva ekonomskih enot, ki te podatke knjigovodstveno zasledujejo in jih obdelujejo, primerjajo izvršitev s postavljenim planom ter ugotavljajo vzroke odstopanja od postavljenega plana.

Mi smo za sedaj formirali sedem ekonomskih enot. Te pa so po potrebi razdeljene že v poslovanju po obračunskih enotah. Pri osnovni proizvodnji so te ekonomske enote še vedno prevelike in bomo morali za vnaprej misliti še na določeno delitev verjetno po etažah, revirji ali slično.

V proces nadaljnje decentralizacije je bil vključen prvi obrat Avtoparka in sicer z mesecem julijem, v mesecu avgustu sta začela delovati Elektrostrojni in Gradbeni obrat, v mesecu septembru pa obrat »EFE« Šoštanj. Osnovna proizvodnja z obrati jama-vzhod, jama-zapad in klasično z izvozom pa so vključene od meseca oktobra naprej.

Obračun EE Avtoparka se vrši po novem sistemu že 3 mesece.

REZULTATI:

● V mesecu juliju:

a) plan prevozov oz. strojnih del	98 %
finančni plan	103 %
presežek dohodka	412.515 din

b) negativni rezultat so izkazovali en avtobus, en osebni avto in šest tovornih avtomobilov.

Povprečne učinkovite delovne ure so znašale na eno dnino le 3,50 učinkovite delovne ure. Najugodnejši rezultat je dosegla težka mehanizacija, ki je bila v tem mesecu polno izkoriščena in je analiza za ta prvi mesec pokazala, da bi težka mehanizacija mogla kriti izgubo tovornim avtomobilom.

● Po temeljiti razpravi v delovnem kolektivu, se je situacija v mesecu avgustu ob prizadevanju celotnega kolektiva precej popravila in je izvršitev naslednja:

a) plan prevozov in strojnih del	106 %
finančni plan	108 %
presežek dohodka	3.656.176 din

b) Negativni rezultat je izkazoval en tovorni avto in en buldožer, ki pa je bil v popravilu. Učinkovite ure so dosežene s 4,36 na eno dnino. Razmerje med avtomobili in težko mehanizacijo se je spremenilo v korist tovornim avtomobilom.

● Rezultat v mesecu septembru pa je naslednji:

a) plan prevozov in strojnih del	103 %
finančni plan	106 %
presežek dohodka	1.478.202 din

b) Negativni rezultat izkazuje en osebni avto, en tovorni avto in en buldožer, ki je bil v popravilu ter motorni valjar.

Učinkovite ure so dosežene s 4,15 ur na eno dnino.

Povprečni osebni dohodki na eno dnino znašajo:

1. po finančnem planu	1.052 din
2. v mesecu juliju 1961	1.062 din
3. v mesecu avgustu 1961	1.160 din
4. v mesecu sept. 1961	1.121 din

Iz teh rezultatov je razvidno, da je prav organizacija ekonomske enote doprinesla svoj delež in da se poslovanje iz meseca v mesec popravlja. Razprave med kolektivom in na sejah organov upravljanja te enote se ne sučejo več okrog osebnih dohodkov, temveč organizaciji dela, doseganju plana del, vprašanju stroškov in znižanju le-teh. Ekonomska enota je izplačala v vseh treh mesecih povprečni ekonomski presežek v višini 12 %, ves ostali del presežka pa si je rezervirala za morebitne nesezonske mesece. O končnem letnem rezultatu pa bo sklepal delavski svet te ekonomske enote.

Pripomniti je, da presežek, ki se izkazuje, ni dokončen, ker bo treba v zimskih mesecih pripraviti vozila in stroje za naslednjo sezono in avtopark v tem času dohodka ne bo dosegal v potrebni višini, izdatki pa se bodo z ozirom na popravila še povečali.

Ekonomska enota Avtoparka je dosegla svoj namen ob taki organizaciji, kljub temu pa bo potrebno še marsikaj urediti za doseg čim boljših rezultatov, ki bodo koristili prav tako enoti, rudniku kot celoti in tudi vsej družbeni skupnosti.

- o -

Elektrostrojni obrat je v sistemu lastnega obračuna imel že določene izkušnje iz časa poizkusnega obračunavanja v preteklem letu, vendar je bilo potrebno tudi tukaj marsikaj popraviti, ker je eden najtežjih obratov glede na mnogovrstnost dela in precej široko dejavnost. Kolektiv se je tega zavedal in je pristopil k izva-

janju z najboljšimi nameni.
(Nadaljevanje na 5. strani)

Kdo bo poravnal škodo?

V petek dne 13. oktobra je uslužbence direkcije, ko so zjutraj prihajali v službo, presenetila prava poplava, ki je prihajala — za spremembo — tokrat od zgoraj, z višjih nadstropij. Celotno stopnišče je bipremočeno, voda je kapljala ob vseh robovih, odnašala omet na stopnišču in puščala na zidovju velike mokre madeže. Mokri madeži so bili vidni celo na fasadi hiše. V stranišču 5. nadstropja je segala voda kar do gležnjev in se od tam razlivala naprej. Iz vodovoda v tem stranišču, na katerem ni bilo zgornjega dela pipe pa je voda v močnem curku kar naprej odtekala.

Kaj se je zgodilo?

Komisija, ki so jo sestavljali inž. Viktor Barle, Ivo Rahten, Peter Sašek in Franc Pristovšek, je še istega dopoldneva ugotavljala obseg škode in vzroke ter odgovornost za to nezgodo. Ugotovila je, da je nesrečo zakrivil vodovodni instalater Franc Rednak, zaposlen pri RLV — zunanji obrat. Prejšnjega dne je popravljal v direkciji vodovod. Popravil je tudi vodovod v stranišču 5. nadstropja in zaradi zamenjave odvil zgornji del pipe. Ni pa, kakor je obljubil, še istega dne namestil nov del in tudi ni namestil nazaj starega. Pri tem pa je opustil še drug varnostni ukrep, ki je pri vsakem popravilu vodovoda osnoven — ni trdno privil varnostnega kotnega ventila. V dopoldanskem času je bil zaradi večje porabe v vodovodnem

omrežju pritisk tako slab, da voda v 5. nadstropje ni dotekala. Ko pa se je ponoči ta povečal, je začela voda odtekati skozi odprto vodovodno pipo, na kateri sploh ni bilo zgornjega dela, in se začela razlivali po stranišču in naprej po stavbi.

Po ugotovitvah komisije znaša predračun za popravila okrog 48.000 din.

Ob tej nezgodi se moramo vprašati: kdo je dolžan to škodo poravnati? Ali je dolžan kolektiv nositi stroške za poklicno malomarnost posameznikov? Mislimo, da bi bilo takšno stališče zgrešeno. Ko vzgajamo proizvajalce v samoupravljavce, ki samostojno odločajo o delitvi svojega čistega dohodka, jih moramo vzgajati tudi v zavestne in disciplinirane delavce, ki v polni meri odgovarjajo za svoje delo. Vsak odgovarja za delo v svojem poklicu, tako vodilni delavec kot tudi delavec, ki je zadolžen za določena posamezna opravila, in ta odgovornost ne sme biti samo moralna, ampak tudi finančna. V konkretnem primeru je prišlo do hujše poklicne malomarnosti, zaradi katere je nastala škoda in takšno škodo naj poravnata tisti, ki je to zakrivil. To načelo pa moramo uporabljati povsod, pri vseh opravilih in v vseh ekonomskih in obračunskih enotah, brez sentimentalnosti in familijarnosti in prepričani smo, da bo to imelo svoj odraz pri boljšem gospodarjenju podjetja.

Obisk

V soboto, dne 14. in nedeljo, dne 15. oktobra je bila na obisku pri naši sindikalni podružnici skupina članov sindikata kolektiva »Rudar« iz Zagreba. Med obema kolektivoma ne obstajajo samo tesni in dolgotrajni poslovni stiki, ampak so njuna medsebojna srečanja na športnem področju postala že tradicionalna. Tudi ta obisk spada v okvir teh tradicionalnih srečanj in se je naša sindikalna podružnica z njim oddolžila za obisk v Zagrebu v lanski jeseni, kjer je bila prisrčno in gostoljubno sprejeta. Ob tej priliki so člani kolektivov tekmovali med seboj v šahu, kegljanju, namiznem tenisu in streljanju. V šahu so zmagali tovariši iz Zagreba, v ostalih disciplinah pa člani našega kolektiva. Poleg tega pa so v prisrčnih medsebojnih stikih člani obeh kolektivov utrdili tesne medsebojne vezi, ki vežejo oba kolektiva.

Uredništvo »Rudarja« obvešča svoje bralce, da zaradi tehničnih ovir današnja številka ni izšla v polnem obsegu. Zato bomo naslednjo številko našega glasila izdali v povečanem obsegu.

Srečno!

DELO IN REZULTATI EKONOMSKIH ENOT

(Nadaljevanje s 4. strani)

Doseženi rezultat v mesecu avgustu je naslednji:

plan efektivnih del (ur)	120 %
finančni plan (okvirni)	101 %
finančni plan za proiz. uro	125 %
presežek dohodka	3.326.503 din

Iz tega izhaja, da je dejansko obračunani znesek porabe materiala precej nižji od planiranega, da pa se je izvršitev za efektivno delo precej povečala glede na zaračunano število efektivnih ur in je zato tudi presežek dosežen v tej višini.

Rezultat v mesecu septembru pa je naslednji:

plan efektivnih del (ur)	112 %
finančni plan (okvirni)	107 %
finančni plan za proiz. ure	118 %
presežek dohodka	3.942.684 din

Obračunani znesek dejansko porabljenega materiala je dosežen nasprotno planu le 80 % in je tudi izvršitev plana za efektivno delo glede na zaračunane efektivne ure precej večja enako kot je dosežen presežek dohodka.

Elektrostrojni obrat obračunava svoj dohodek v dveh elementih in sicer posebej za material in posebej za ostali del stroškov, to je s ceno proizvodne ure. Ker pa se je pojavilo nekaj kritike na račun previsokih cen tega obrata, smatramo, da te niso previsoke, pač pa bo treba v bodoče vsklajevati predračune z dejansko izvršitvijo in tu urejevati medsebojne odnose.

Če pogledamo dosežene osebne dohodke v teh dveh mesecih ugotovljamo, da so ti celo pod planiranim

povprečni čisti OD na 1 dnino po finančnem planu	1.074 din
v mesecu avgustu 1961 doseženo	1.014 din
v mesecu sept. 1961 doseženo	990 din

Ekonomska enota je izplačala v teh dveh mesecih ekonomski presežek osebnega dohodka v višini 12 %, ves preostali del pa si rezervirala za morebitni negativni rezultat naslednjih mesecev. O končnem znesku presežka pa bo ob koncu leta sklepala delavski svet ekonomske enote.

Organizacija ekonomske enote je dosegla tudi pri tem obratu svoj namen, kljub temu, da bo potrebno za čim boljše organizacijo in učinkovitejšo delo še marsikaj urediti in izboljšati.

O delu ostalih ekonomskih enot in posebno obratov osnovne proizvodnje bomo poročali pozneje, ker so ti vključeni v sistem ekonomskih enot šele z mesecem oktobrom 1961.

Bencik

Disciplinsko sodišče je sodilo...

18. oktobra 1961 je bila na direkciji RLV ustna disciplinska razprava zoper obtožence: **Stefana Matokovića, Staneta Severja in Staneta Anžiča**. Vsi trije so uslužbenci RLV. Poleg obtožencev in prič so bili navzoči tudi Jože Kumer, predsednik disciplinske komisije, Vlado Primožič in Jože Krofl, oba člana disciplinske komisije.

Obtoženi **Stefan Matoković**, nekvalificiran delavec pri RLV, samski, je bil obtožen, da je 8. oktobra okoli 20. ure prišel v rudniško stanovanjsko barako precej vinjen in fizično obračunal z Marijo Živkovič, kuharico, zaposleno v kamnolomu.

V baraki je bilo zbranih več delavcev, med njimi tudi Živkovičeva. Obtoženi jo je zvalil iz barake pod pretevo, da jo zunaj čaka njen znanec Goršek. Odpeljal jo je v drvarnico, jo prostaško grabil in silil k občevanju. Ker se je Živkovičeva branila, jo je pričel pretepati in jo z vso močjo bitil s pestmi po obrazu. Živkovičeva se mu je izmuznila in ušla v kuhinjo, kamor je takoj nato prišel tudi Matoković in nadaljeval s pretepanjem. Tudi od tu mu je Živkovičeva pobegnila skozi okno in prosila Jureta Katiča, naj jo brani pred nasilnežem. Matoković pa je Katiča odrinil in z vso silo brenil Živkovičevo, ki je nato zbežala h Goršku, odkoder se je vrnila s Karlom Tadejem ter kmalu nato padla v nezavest. Z rešilnim avtomobilom so jo prepeljali v celjsko bolnišnico. Živkovičeva pripominja, da jo Matoković sovraži tudi zato, ker je svoji hčerki odločno odsvetovala poroko z njim.

Disciplinska komisija je po tajnem glasovanju sklenila, da je obtoženi **Stefan Matoković** kriv, ker je pretepel kuharico **Marijo Živkovič**, da je bila tri dni v bolniškem staležu in se zdravila v bolnišnici. Povročil je pretep v gospodarski organizaciji s čemer je storil hujšo kršitev delovne discipline.

Kaznovan je bil z **odpustom iz gospodarske organizacije**.

Obtoženi **Stane Anžič**, poročen, kvalificiran kopač pri RLV, bil v NOB od leta 1945 do osvoboditve, disciplinsko še ne kaznovan, je bil obtožen, da je 18. septembra neopravičeno izostal od dela, zaradi poškodb, ki jih je dobil pri pretepanju na veselici v Saleku.

Obtoženi je dobil poškodbo na levem očesu. 17. septembra se je udeležil veselice v Saleku. Tu je večkrat plesal in med plesom trgal grozdje, ker je bila vinska trgatev, plačal ga pa nikoli ni, ampak se je redarjem pravočasno izmaknil. Slednjič ga je redar Jože Polenik pri-

jel, Anžič pa ga je menda udaril. Redar mu je udarec vrnil. Obtoženi je za poškodbo, dobljeno na veselici, bolehal en dan in ima neopravičeno izostanek od dela. Priča **Alojz Hliš**, zaposlen kot strelni mojster jama-vzhod pravi, da je bil nekaj časa gospodar čela v katerem je delal tudi Anžič. Obtoženi je bil povprečen delavec, zelo rad je zbolel, zlasti takrat, ko je imel delo ponoči. Večkrat ga je zaradi tega moral opozarjati.

Disciplinska komisija je po tajnem posvetovanju sklenila, da se obtoženca kaznuje s **strogim javnim ukorom**, ker je neopravičeno izostal od dela zaradi poškodb dobljenih v pretepu s čemer je zagrešil hujšo kršitev delovne discipline.

Obtoženi **Stane Sever**, poročen, zaposlen pri RLV kot dežurni ključavničar pri jamski mehanizaciji, do sedaj disciplinsko še ne kaznovan je bil obtožen, da je 9. avgusta na popoldanski izmeni na B-čelu 81. etaže obrata jama-vzhod na nedovoljen način oziroma proti HTV predpisom kot dežurni ključavničar ravnal prečko enoveržnega transporterja s čemer je zakrivil,

da je prišlo do nezgode, ker je nastavljena podvleka udarila po glavi učnega kopača **Ivana Mariniča**. Lahko bi prišlo tudi do smrtne nesreče.

Pri dvoveržnih transporterjih so zelo pogosti pojavi, da se prečniki zvijejo, to pa zaradi napačne montaže, oziroma zaradi napak pri montaži. Praviloma bi morali ključavničarji zamenjati vsak tak prečnik z izravnanim. Vsak skrivljen prečnik pa bi morali oddati v mehanično delavnico. Obtoženec ne bi smel izravnati prečnika, ker je to proti vsem HTV predpisom. O tem so seznanjeni vsi ključavničarji, ki so zaposleni pri tem delu.

Zaradi takšnih kršitev HTV predpisov je bilo že več primerov, ko so bili kršilci kaznovani zaradi disciplinske nerednosti. V konkretnem primeru bi prav lahko, kot je bilo že omenjeno, prišlo do smrtne nezgode, saj je učni kopač **Ivan Marinič** padel v nezavest zaradi poškodbe na glavi.

Disciplinska komisija je po tajnem posvetovanju sklenila, da je zagrešil obtoženi **Stane Sever** hujšo kršitev delovne discipline in ga kaznovala z **denarno kaznijo 4000 din**.

Dne 5. oktobra 1961 je obiskal Velenje in naš rudnik podpredsednik skupščine republike **Mali g. Yacombo Maiga**. Potem, ko se je v krajšem razgovoru s predstavniki uprave rudnika zanimal za probleme proizvodnje, delavskega samoupravljanja in družbenega standarda, je obiskal še sejo Centralnega delavskega sveta in v lepem nagovoru pozdravil preko članov CDS celotni kolektiv v imenu mlade afriške republike in mu zaželel nadaljnje uspehe.

Dne 6. oktobra je v spremstvu tovarišev iz protokola IS LRS obiskal Velenje milanski podžupan **dr. Medele** z veččlansko delegacijo. Gostje so se zelo pohvalno izražali o napredku rudnika in novega socialističnega mesta Velenja.

Dne 12. oktobra je bil v Velenju

zaključek simpozija o delovnem pravu jugoslovanskih in italijanskih univerzitetnih profesorjev delovnega prava, ki ga je organiziral Inštitut za javno upravo pri pravni fakulteti v Ljubljani. Gostje so svojemu ožjemu delovnemu programu — predavanju iz oblasti socialnega zavarovanja v Italiji in Jugoslaviji, katerega so se udeležili tudi nekateri člani našega kolektiva — priključili še ogled novega mesta Velenja, zlasti njegovih institucij: kulturnega doma, delavskega kluba, delavske univerze, rudarske šole, zdravstvenega doma in samega podjetja; v razgovoru s predstavniki samoupravnih organov podjetja in njegovih družbenih organizacij pa so se zanimali zlasti za nekatere značilnosti družbeno-političnega življenja in samoupravljanja.

10 vprašanj - 10 odgovorov

Veliko je še rudarjev v našem kolektivu, ki svoj prosti čas porabijo za to, da se svojim stanodalcem, ki so po veliki večini kmetje, z delom oddolžijo. Seveda je to za rudarje prevelik napor in često začno zanemarjati svoje delo v podjetju, kar je popolnoma razumljivo. Poklic rudarja je težak in naporen ter zahteva od človeka vso energijo in elan. Zato smo prosili tov. **Pavla Kališnika**, učnega kopača pri RLV, ki je še do nedavnega stanoval pri kmetih in jim za protiuslugo pomagal pri delu, da bi nam odgovoril na deset vprašanj.

● **Koliko časa delate pri RLV, tov. Kališnik?**

Na rudnik sem prišel februarja leta 1958. Prej sem namreč delal v tovarni »Meril« v Slovenj Gradcu, kjer sem tudi doma. Zvedel sem od prijatelja, ki je že delal v rudniku Velenje, da jih spet sprejemajo in da se da kar lepo zaslužiti. Tako sem brez pomisleka odšel v Velenje.

● **Kje stanujete in koliko časa že?**

Stanujem v petinpetdesetorčki, v Kersnikovi ulici 6. V to stanovanje sem se preselil junarja leta 1960.

● **Ali nam lahko poveste, kje ste stanovali prej?**

Ko sem prišel v Velenje, bi lahko dobil stanovanje v samskem domu pa sem od svojega rojaka iz Slovenj Gradca zvedel, kar še danes obžalujem, da je mnogo bolje, če se nastanim pri kmetih, kjer je odlična hrana za minimalno plačilo. Ta moj znanec je stanoval pri nekem kmetu v Pesjem in mi predlagal naj se kar k njemu preselim. Hrana še zdaleka ni bila taka, kot so mi obljubljali. Plačeval sem 7000 din mesečno. Od tam sem se preselil k drugemu kmetu v Sentflorjanski graben pri Šoštanj. Mislil sem, da bo tu bolje, ker se mi je slaba hrana že močno poznala pri delu, saj sem slabo hranjen komaj zmogel delo na čelu. Pri kmetu v Sentflorjanskem grabnu sem bil štiri mesece. Kmalu sem namreč spoznal, da sem prišel iz dežja pod kap. Tu sem moral pošteno delati. Za hrano, ki tudi ni bila nič boljša, se nikakor niso hoteli pogoditi za ceno. Rekli so mi, da je to vse vračunano v delu. Delal sem res mnogo. Lahko rečem, da sem ves prosti čas pregaral. Potem so se pa na vsem lepem iz-

mislili, da moram poleg dela plačati še 2000 din mesečno. Od tam sem šel spet nazaj v Pesje, a to pot k nekemu drugemu kmetu. Tudi tam sem moral delati. Nikoli jim nisem dovolj naredil. Nepristano so mi govorili, češ, kako »faulast« sem in da samo poležavam. Seveda na čelu že zdavnaj nisem mogel več delati. Tudi plača je bila mnogo manjša od današnje in si tako nisem mogel kupiti nobene stvari. Kmalu po moji poroki sem prišel z gospodarjem močno navzkriž. Po tem zadnjem prepiru sva imela z ženo majhno sobico, delal pa nisem več. Zaprozil sem za stanovanje pri RLV, a ga nisem mogel takoj dobiti. Preselil sem se zopet v Sentflorjanski graben h kmetu, pri katerem sem že bil. Tu sem spet delal in pomagal, kolikor sem pač mogel, v jami pa seveda komaj vzdržal. V januarju 1960. leta sem dobil v novem Velenju stanovanje, kjer stanujem še danes.

● **Ali vam je sploh še kaj prostega časa ostalo, ko še niste imeli stanovanja v novem Velenju?**

Kot sem že omenil, je bil ves moj prosti čas eno samo garanje pri kmetih, ki ga nikoli ni bilo zadosti in je bilo bolj malo cenjeno. O kakšnem kulturnem izživljanju sploh ni bilo govora, tudi kina nisem obiskoval, ker ni bilo nikoli časa za to.

● **Tov. Kališnik, zanima nas, če ste kdaj bolovali?**

Ne, boloval nisem nikoli!

● **Morda smo res malo preveč radovedni, če vas vprašamo po vašem zaslužku. Koliko ste zaslužili tedaj, ko še niste stanovali v Velenju?**

Takrat sem zaslužil komaj okoli 16 do 18.000 dinarjev.

● **In koliko zaslužite danes?**

Sedaj delam spet na čelu in znašajo moji mesečni prejemki še enkrat več, saj zaslužim od 35 do 40.000 din. To je seveda čisto nekaj drugega kot prej. Tudi kupim si s tem denarjem lahko marsikaj. Opremil sem si že skoraj vse stanovanje.

● **In kako sedaj izkoriščate svoj prosti čas?**

Jama je jama! Zahteva celega človeka! Zanj moraš biti spočit, ker sicer ne moreš biti kos naporu in odgovornosti, ki ga od tebe zahteva. Preostali čas, ki ga imaš po trudopolnem delu, moraš porabiti zgolj za počitek in seveda tudi kakšno primerno razvedrilo. Nikakor pa ne moreš opravljati še eno službo »po strani«. Če bi še enkrat prišel v Velenje, se čisto gotovo ne bi lovil po raznih kmetijah, ampak bi z odprtimi rokami sprejel stanovanje v samskem domu.

● **Ste drugače zadovoljni v našem podjetju?**

Zelo zadovoljen sem! Tako skrb kot se pri nas posveča rudarju težko najdeš še kje.

● **Tovariš Kališnik, lahko kaj svetujete tistim, ki še živijo tako, kot ste vi pred preselitvijo v novo Velenje?**

Na vsak način jim priporočam, naj čimprej zaprosijo za stanovanje pri našem podjetju, da se jim ne bo godilo tako, kot se je meni.

SLEHERNI RUDAR UPRAVLJALEC

DRUŽBENO-EKONOMSKI SEMINARJI

Rudnik lignita prireja v organizaciji Delavske univerze zanimive in zelo koristne seminarje s sedmimi temami družbeno-ekonomske vsebine. Najprej je seminar obiskovalo 40 tovarišev, ki delajo na vodilnih mestih v upravi in jami. Sedaj pa je v teku seminar za vse nadzornike, prvopisane kopače in strelece iz jame-vzhod in jame-zapad. Seminar ima naslednje teme:

Gospodarski sistem in gospodarski predpisi;

Odnos podjetje — družba;

Pravilnik o delitvi čistega dohodka;

Formiranje in delitev dohodka ekonomske enote;

Medsebojni odnosi I. II.

* Predavatelji na omenjenem tečaju so: Srečko Godec, Karl Vrečko, Rudi Delopst, Marjan Sušteršič.

Viljem Bencik in Ivan Mašera. Po seminarju je predviden zaključni razgovor, ki ga bosta vodila tovariša Avgust Jeriha in Jože Tekavec.

Anketa po prvem seminarju je pokazala, da so bili vsi obiskovalci seminarja zelo zadovoljni s programom, mnogi med njimi so izrazili željo, da bi v bodoče še organizirali seminarje o aktualni problematiki.

Predavatelji poizkušajo snov čimbolj približati slušateljem, da bi bila potem diskusija živa in da bi seminar res bil čim uspešnejši. Nov gospodarski sistem in delitev dohodka naj bi dobro razumeli vsi člani delovnega kolektiva, da bi lahko aktivno sodelovali kot proizvajalci in upravljalci. Prav zaradi tega priporočamo, da se teh seminarjev redno udeležujejo.

V. V.

Gledališče v novi sezoni

Kot doslej se nameravamo tudi v novi sezoni predvsem nasloniti na Celjsko mestno gledališče. Ta družina uživa vsesplošno visok sloves, da je vsaka hvala odveč. Upravnik gledališča tov. Gradišnik in režiser tov. Gombač sta nam obljubila, da bo gledališče gostovalo v Velenju s celotnim letošnjim programom, kakršnega bodo dajali v Celju. To bo predvidoma 10 premier. Poleg tega programa bodo tudi tri otroške

predstave — med njimi Kekec in Mojca — kar bodo toplo pozdravili naši šolski otroci.

Abonmaja letos Svoboda ne namerava razpisati. Posamezna odrska dela bodo pravočasno objavljena in si bo vsakdo lahko nabavil

vstopnice v predprodaji. S tem je društvo nameravalo ustreči vsem obiskovalcem. V primeru večjega zanimanja gledalcev, je gledališče pripravljeno predstavo ponoviti. Cena vstopnicam bo neizpremenjena (150 in 120 din).

Domača družina pripravlja pester program. Kot prvo igro homo v letošnji sezoni gledali »Nepokopane mrtvece« v režiji tov. Jerihe. Predvidevamo še naslednje igre: Naši ljubi otroci, — Mati Korajža in njeni otroci — opereto: Al' me boš kaj rada 'mela — in mladinsko delo: Oliver Twist. Še režiserji in igralci? Najboljše, kar premore Velenje.

Takšen je plan, ki si ga je postavila Svoboda. Mnogo bo vloženega truda in prostega časa, preden bo igra prišla na oder. Prav je, da si uspehe te delovne družine vsi ogle damo in s tem damo priznanje za njeno požrtvovalnost. M.M.

Personalne VESTI

V MESECU OKTOBRU SO BILI SPREJETI V SLUŽBO PRI RLV NASLEDNJI:

V jamo:

Danilo Grobelšek, nakladalec premoga; Emil Gerčer, kvalif. kopač; Anton Rošar, nakladalec premoga; Mihael Kodrič, kopač; Franc Banovšek, nakladalec premoga; Franc Knez, učni kopač; Franc Majhen, učni kopač; Ivan Dvornjak, nakladalec premoga; Ivan Kanduti, učni kopač; Stanko Kanduti, nakladalec premoga; Fric Ledinek, nekvalificiran kopač; Francišek Mohorko, ključavničar; Ivan Lampe, strojni tehnik.

Zunanji obrat:

Rudolf Ramšak, mizar

Obrat »EFE«:

Anton Zager, nekvalif. delavec.

Gradbeni obrat:

Zeljko Kraljevič, nekvalif. delavec; Marko Topič, nekvalif. dela-

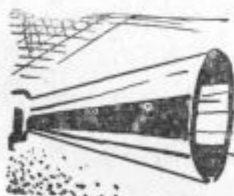
vec; Nikola Matjevič, nekvalif. delavec; Drago Zlomslič, nekvalif. delavec; Stjepan Petričušič, nekvalificiran delavec; Mirko Markota, nekvalif. delavec; Stanko Colak, nekvalif. delavec; Anton Capko, nekvalif. delavec; Ejub Musić, kvalif. zidar; Ivan Klenovšek, polkvalif. hidroteh. delavec.

V MESECU OKTOBRU SO ODSLI IZ PODJETJA:

Ivan Rataje, sporazumno; Anton Sevčnikar, sporazumno; Stjepan Matkovič, odpuščen; Franjo Kereži, na lastno željo; Edeltrud Kos, sporazumno; Zeljko Brajdič, poizkušnja; Gregor Štefan, samovoljno; Franc Marzek, samovoljno; Ljudmila Bizjak, samovoljno; Branko Curguz, na lastno željo; Franc Kordeš, samovoljno; Stefan Kordeš, samovoljno.

V POKOJ JE ODSSEL:

Ivan Štober, kopač.

OBVESTILA OPOZORILA REKLAME

Mladino Velenja obveščamo, da bomo 19. novembra 1961 pričeli s plesnimi vajami. Prijave sprejema odbor Delavske družine v prostorih občinskega odbora PZ, Celjska cesta št. 40 (Stari trg). Uradne ure so vsak ponedeljek in petek od 16. do 18. ure. Podrobne informacije dobite pri vpisu.

Prijavite se čimprej!

PREKLIC

Ivan Paterniš, Sentilj pri Velenju, Arnače 30, zaposlen pri RLV, matična številka 80, preklicujem veljavnost svojega plačilnega kartončka za dviganje plače.

DELAVSKA UNIVERZA VELENJE OBVEŠČA

Začetek tečaja francoskega jezika bo v ponedeljek, 6. novembra ob

18,30 v učilnici Delavske univerze v I. nadstropju.

Začetek tečaja italijanskega jezika bo v sredo, 8. novembra ob 18,30 v učilnici Delavske univerze v I. nadstropju.

Prijave sprejemamo do začetka tečajev. Tečaja bosta pričela s poukom, v kolikor bo dovolj kandidatov.